

Protocol tussen de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme en de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

betreffende de samenwerking inzake het jeugddelinquentierecht

Gelet op de overdracht van een aantal justitiebevoegdheden van de federale staat naar de gemeenschappen en gewesten overeenkomstig artikel 9, 10, 11 en 38 van de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de zesde staatshervorming;

Gelet op de bepalingen zoals opgenomen in het Regeerakkoord 2019-2024 van de Vlaamse Regering;

Gelet op het Besluit van de Vlaamse regering van 2 oktober 2019 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering;

Gelet op de beleidsnota van 8 november 2019 van de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Gelet op de beleidsnota van 8 november 2019 van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding;

Gelet op het decreet van 15 februari 2019 betreffende het jeugddelinquentierecht;

Overwegende dat een coherente aansturing van de bevoegdheden van beide ministers op vlak van het jeugddelinquentierecht enkel mogelijk is mits een nauwe samenwerking en een duidelijke afstemming inzake beleidsthema's, prioriteiten en accenten hieromtrent;

wordt overeengekomen tussen

enerzijds,

mevrouw Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

en anderzijds,

de heer Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

wat volgt:

Artikel 1. – Gedeelde beleidsthema's

Nauwe samenwerking en duidelijke afstemming met het oog op een coherente aansturing van de bevoegdheden van beide ministers op vlak van het jeugddelinquentierecht gebeurt voor de beleidsthema's, zoals opgenomen in bijlage.

We noemen deze beleidsthema's 'gedeelde beleidsthema's'.

Dossiers omtrent gedeelde beleidsthema's worden door de initiatiefnemende minister steeds van bij de start ter kennis gebracht aan de andere minister. Alle verdere stappen worden in samenspraak genomen.

Artikel 2. – Beïnvloedende dossiers

Dossiers – buiten deze opgenomen in bijlage – die voorbereid worden door één van beide ministers en die een invloed kunnen hebben op het beleid en/of de bevoegdheden van de andere minister m.b.t. het jeugddelinquentierecht, vormen het voorwerp van constructief wederzijds overleg dat maandelijks wordt georganiseerd zoals bepaald in artikel 3 van voorliggend protocol. Deze dossiers worden dan ook systematisch en tijdig gerapporteerd aan de respectieve ministers via hun kabinetten.

De initiatief-nemende minister informeert de andere minister, via hun respectieve kabinetten, regelmatig bij nieuwe impactvolle ontwikkelingen en updates omtrent deze dossiers. Desgewenst worden er afspraken gemaakt over de frequentie en inhoud hiervan.

In geval van hoogdringendheid kan deze rapportering ook tussentijds gebeuren via e-mail en/of telefoon.

Artikel 3. – Overleg

Er vindt maandelijks een fysiek overleg plaats tussen de kabinetten van beide ministers, tenzij door beide kabinetten anders overeengekomen. Het maandelijks overleg vindt beurtelings op de kabinetten plaats.

Tijdens dit overleg wordt minstens het volgende besproken:

- Dossiers rond de gedeelde beleidsthema's;
- Beïnvloedende dossiers;
- (Mogelijke) co-agenderingen;
- Parlementaire vragen over een gedeeld beleidsthema.

Artikel 4. – Co-agendering

Tenzij anders overeengekomen tijdens het maandelijkse overleg worden dossiers omtrent gedeelde beleidsthema's steeds geco-agendeerd. De verdere afhandeling van die co-agendering gebeurt in samenspraak met beide kabinetten.

Artikel 5. – Parlementaire vragen

Schriftelijke vragen, vragen om uitleg en actuele vragen worden beantwoord volgens de regels zoals bepaald in punt 6.4.4, 6.4.5 en 6.4.7 van omzendbrief VR 2019/11 omtrent beleids- en regelgevingsprocessen.

Wanneer de vraag betrekking heeft op een gedeelde verantwoordelijkheid van een gedeeld beleidsthema zoals opgenomen als bijlage, wordt in onderling overleg met de respectieve kabinetten afgesproken welke minister de coördinatie van het antwoord opneemt en worden vervolgens beide

ministers om input gevraagd. Het antwoord – waarin ook verwezen wordt naar de verantwoordelijkheden, zoals opgenomen in bijlage – wordt door beide ministers, of door hun kabinetten, goedgekeurd, alvorens de vraag definitief te beantwoorden.

Indien er, ondanks dit protocol, onduidelijkheid bestaat over de verantwoordelijke minister, wordt in onderling overleg met de respectieve kabinetten en in consensus afgesproken welke minister bevoegd is voor het beantwoorden van de vraag. Wanneer wordt beslist dat beide ministers bevoegd zijn, wordt gehandeld conform het tweede lid.

Artikel 6. – Communicatie

Voor media- en persvragen omtrent gedeelde beleidsthema's stemmen de woordvoerders van de beide ministers af omtrent het antwoord op de persvraag.

Indien één van beide ministers een vraag ontvangt vanwege de pers, omtrent een niet-gedeeld beleidsthema van de andere minister, dan verwijst deze de journalist door naar de woordvoerder van de bevoegde minister.

Artikel 7. – Personeel

Voor gedeelde beleidsthema's zoals omschreven in bijlage kunnen de beide ministers een beroep doen op het Agentschap Opgroeien, met dien verstande dat de contacten voor de verschillende acties verlopen volgende de afspraken gemaakt op het maandelijks overleg.

Alle relevante informatie komende vanuit het Agentschap Opgroeien, die betrekking heeft op gedeelde beleidsthema's, wordt vanuit het Agentschap telkens aan beide ministers bezorgd.

Brussel,

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Z. DEMIR

De Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

W.- BEKE

Bijlage:

Verantwoordelijkheden inzake de gedeelde beleidsthema's in het kader van het jeugddelinquentierecht

Situering: Regeerakkoord (zie 3.2.1: Implementatie van het Decreet Jeugddelinquentie, hoofdstuk Justitie)

“De 6de staatshervorming maakte Vlaanderen bevoegd voor het bepalen van de aard van de maatregelen voor minderjarigen die delicten plegen, de spelregels inzake de vroegere federale gesloten jeugdinstanties en de uithandengeving.

Het decreet m.b.t. het jeugddelinquentierecht is de Vlaamse invulling van deze bevoegdheden. Centraal staat de verantwoordelijkheid van de jongere. We houden rekening met de ernst van de feiten en de maturiteit van de jongere en versterken de rol van de opvoedingsverantwoordelijken.

De basisgedachte is dat de minderjarige plegger van een jeugddelict wordt geresponsabiliseerd en zelf oplossingen aanreikt voor het herstellen van de veroorzaakte schade. Het slachtoffer krijgt hierbij een prominente plaats.

Tot slot leggen we de nadruk op het versterken van de ouderlijke verantwoordelijkheid.”

Wederzijds engagement

Regeerakkoord (zie 1.2.1.5 Integrale jeugdhulp, hoofdstuk Welzijn):

“De uitrol van het nieuwe jeugddelinquentierecht zal verlopen in nauwe samenwerking met de minister bevoegd voor Justitie en Handhaving.”

Beleidsnota Justitie en Handhaving (5.2.1.1.):

“Als Vlaams minister van Justitie en Handhaving werk ik, in samenwerking met de minister van Welzijn, aan de implementatie van het decreet jeugddelinquentierecht. De minister van Welzijn staat in voor de financiering, de erkenning en het toezicht op de private en publieke organisaties die het aanbod in het kader van Integrale jeugdhulp en het jeugddelinquentierecht organiseren.”

Gedeelde beleidsthema's

• Capaciteit

In het regeerakkoord en de beleidsnota's zijn volgende concrete maatregelen voorzien m.b.t. de capaciteit ten behoeve van de uitvoering van het jeugddelinquentierecht:

- We scheiden delictplegers (MOF) en jongeren in een verontrustende situatie (VOS). We organiseren bijkomende plaatsen binnen de private beveiligende opvang voor jongeren in een VOS.
- De gesloten oriëntatie en begeleiding in de gemeenschapsinstellingen waarvan de renovatie en de geplande uitbreiding wordt voortgezet (groei De Grubbe van 40 naar 45 plaatsen (in 2020) en verder naar 80 plaatsen (in 2023)).
- We sluiten het Vlaams detentiecentrum in Tongeren deze regeerperiode. De capaciteit hiervan wordt elders ondergebracht.
- Er worden plaatsen gecreëerd in een gesloten afdeling van de jeugdpsychiatrische dienst in overleg met de federale overheid
- De in- en uitstroom van de gemeenschapsinstellingen brengen we helder in kaart, zodat er snel kan ingespeeld worden op eventuele capaciteitsproblemen.

Regeerakkoord (zie 1.2.1.5):

- De minister bevoegd voor Welzijn staat in voor de erkenning, de financiering en het toezicht op de private en publieke organisaties die zowel het noodzakelijke aanbod in het kader van Integrale Jeugdhulp als in het jeugddelinquentierecht organiseren.
  - De minister bevoegd voor Justitie en Handhaving zal mee toezien op de realisatie van de benodigde capaciteit in het kader van het decreet Jeugddelinquentierecht, alsook op de uitvoering van de andere maatregelen.
  - De minister bevoegd voor Justitie en Handhaving monitort de in- en uitstroom van de gemeenschapsinstellingen en het private aanbod om capaciteitsproblemen te ondervangen en zo een gevoel van straffeloosheid tegen te gaan.
  - De minister bevoegd voor Justitie en Handhaving waakt mee over de uitrol van de renovatie en uitbreiding van de gemeenschapsinstellingen en stuurt bij waar nodig.
- Elektronische monitoring

Het regeerakkoord (zie 3.2.1) voorziet dat de minister bevoegd voor Justitie en Handhaving de elektronische monitoring organiseert zoals voorzien in het decreet op jeugddelinquentie.

- De minister bevoegd voor Justitie en Handhaving zal de elektronische monitoring voor minderjarige delictplegers, die de naleving van een opgelegde sanctie van op een afstand controleert, organiseren. De minister bekijkt daarvoor hoe zij kan samenwerken met het VCET inzake de monitoring en met de erkende diensten voor de begeleiding van de betrokken minderjarigen.
  - De minister bevoegd voor Welzijn staat in voor de erkenning, de financiering en het toezicht op de private en publieke organisaties die minderjarige delictplegers onder elektronisch toezicht opvolgen en begeleiden.
- Interventiedatabank

Het regeerakkoord (zie 3.2.1) bepaalt dat de minister bevoegd voor Justitie en Handhaving ook een interventiedatabank zal creëren die toelaat om de effectiviteit van opgelegde maatregelen te meten, longitudinale studies uit te voeren en de nodige beleidsconclusies hieraan vast te knopen.

- De minister bevoegd voor Justitie en Handhaving zal om de effectiviteit van de opgelegde maatregelen zoals bepaald in het decreet jeugddelinquentierecht, te meten, een overzichtelijke en toegankelijke interventiedatabank creëren. Zij zal hiervoor kijken naar good practices uit het buitenland.
- De minister bevoegd voor Justitie en Handhaving zal medewerking vragen van de federale overheid en de lokale overheid om over de nodige data te kunnen beschikken.
- De minister bevoegd voor Welzijn bekijkt hoe de functionele vragen hieromtrent mee in de verdere ontwikkeling en de budgettering van e-youth kunnen worden meegenomen.

- Minderjarige veelplegers

Regeerakkoord (zie 3.2.1): *“De minister van Justitie en Handhaving neemt bijkomende acties in het kader van minderjarige veelplegers. Hij coördineert de Vlaamse bijdrage aan de nieuwe Kadernota Integrale Veiligheid en de (federale actieplannen die hiertoe bijdragen) en dringt bij de opmaak hiervan aan op de systematische opvolging van deze doelgroep.”*

- De minister bevoegd voor Justitie en Handhaving neemt bijkomende acties in het kader van minderjarige veelplegers.
  - De minister dringt bij de opmaak van de nieuwe Kadernota Integrale Veiligheid aan op de systematische opvolging van deze doelgroep.
  - Door innovatie, bijsturing van interventies en samenwerking tussen welzijn, politionele diensten en justitiële actoren dringen we de hoge recidivegraad terug en pakken we het gevoel van straffeloosheid aan.
- De minister bevoegd voor Welzijn zet voor meervoudige delictplegers bijkomende acties op.

- Integrale ketenaanpak

Het regeerakkoord (zie 1.2.1.5) stelt: *“Wanneer er sprake is van delinquent gedrag, mede als gevolg van een verontrustende thuissituatie, moet de organisatie van het aanbod in de jeugdhulp en bijkomende maatregelen een ketenaanpak met casusoverleg en gedeeld beroepsgeheim mogelijk maken. Hiervoor treden we in overleg met o.a. de minister bevoegd voor Justitie en Handhaving, Onderwijs, Binnenlands Bestuur, enzovoort.”*

Het regeerakkoord (zie 3.2.1) stelt: *“We voorzien in een integrale ketenaanpak in overleg met de bevoegde instanties. We werken aan casusoverleg waarbij de deelnemers gegevens met elkaar kunnen delen ondanks hun beroepsgeheim, teneinde tot een gezamenlijke en integrale aanpak te komen die reeds succesvol wordt toegepast in enkele steden. Op die manier kan een globaal beeld van de minderjarige worden gevormd door het samenleggen van de relevante informatie van onder meer welzijns-, onderwijs-, politionele en lokale partners. Dit maakt een afgestemde, geïntegreerde aanpak mogelijk waarbij zowel het voorkomen van nieuwe feiten als het welzijn van de minderjarige centraal staan.*

- De minister van Welzijn voorziet wanneer er sprake is van delinquent gedrag, mede als gevolg van een verontrustende thuissituatie, in een integrale ketenaanpak. Hiervoor treedt hij in overleg met o.a. de minister bevoegd voor Justitie en Handhaving, Onderwijs, Binnenlands Bestuur, enzovoort.
- De minister bevoegd voor Justitie en Handhaving wil, in samenspraak met de bevoegde instanties, ook inzetten op een integrale ketenaanpak voor minderjarige delictpleger.

- Overgang van minderjarigheid naar meerderjarigheid

Het regeerakkoord (zie 1.2.1.5 en 3.2.1) stelt: *“Bijzondere aandacht gaat uit naar de overgang van minderjarigheid naar meerderjarigheid zodat een adequate opvolging van de jongvolwassene gewaarborgd blijft.”*

- De Vlaams minister van Welzijn gaat gerichte partnerschappen aan met de volwassenjustitie- en hulpverlening om jongvolwassenen adequaat te begeleiden en zal hierbij de aanbevelingen opvolgen van het Back-on-Track project waarbij ook met innoverende financieringswijzen (Social Impact Bond) gewerkt wordt.
- De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving bekijkt samen met de justitiehuzen welke initiatieven zij kan nemen om jongeren op de overgang van minder- naar meerderjarigheid adequater te begeleiden en op te volgen alsook om het recidiverisico te verminderen.